

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 5 มกราคม 2564

ประเด็นเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19 และกระทรวงการคลัง

เรื่อง รายงานภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจไทยประจำปี 2563

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอรายงานภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจไทยประจำปี 2563 [เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (5 พฤษภาคม 2563) ที่ให้คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ประเมินภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้มของประเทศและรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส] สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. ภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจ

1.1 เศรษฐกิจโลก การทยอยผ่อนปรนมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในหลายประเทศ ส่งผลให้เศรษฐกิจประเทศคู่ค้าโดยรวมมีแนวโน้มฟื้นตัวเร็วกว่าที่คาดการณ์ ดังนั้น กนง. จึงปรับเพิ่มข้อสมมติอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยประเมินว่าจะหดตัวร้อยละ 4.5 ในปี 2563 และกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 4.4 ในปี 2564 ทั้งนี้ ภาครัฐทั่วโลกได้ดำเนินนโยบายการเงินการคลังอย่างเต็มที่เพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการระบาดของโควิด-19 โดยมุ่งเน้นมาตรการช่วยเหลือภาคธุรกิจ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและมาตรการดูแลภาคครัวเรือนและการจ้างงาน ส่วนธนาคารกลางกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักยังคงดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายเป็นต่อเนื่อง ขณะที่ธนาคารกลางในภูมิภาคบางแห่งมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพิ่มเติม

1.2 เศรษฐกิจและเงินเฟ้อของไทย สรุปได้ดังนี้

1.2.1 เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 หดตัวรุนแรงร้อยละ 12.2 จากระยะเดียวกันของปีก่อนตามอุปสงค์ต่างประเทศและในประเทศที่หดตัวจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักชั่วคราว เช่น ภาคการผลิตเกือบทุกอุตสาหกรรมหดตัวตามอุปสงค์ประเทศคู่ค้าของไทยและปริมาณการค้าโลกที่ลดลงมาก และการหยุดชะงักของห่วงโซ่การผลิตเนื่องจากการขนส่งระหว่างประเทศหยุดลงชั่วคราว

1.2.2 เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่ 3 ปี 2563 เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปหลังการผ่อนปรนมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ การบริโภคภาคเอกชนเริ่มทยอยฟื้นตัวแต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำตามรายได้ครัวเรือนที่ลดลง ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อ่อนแอและหนี้ครัวเรือนที่สูงขึ้น การลงทุนภาคเอกชนมีการหดตัวตามความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจที่อยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ภาครัฐยังเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ

1.2.3 เศรษฐกิจไทยในปี 2563 มีแนวโน้มหดตัวร้อยละ 7.8 เนื่องจากเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 ได้รับผลกระทบรุนแรงจากมาตรการควบคุมการระบาดที่เข้มงวดทั้งในและต่างประเทศ การท่องเที่ยวมีแนวโน้มฟื้นตัวช้าซึ่งเป็นผลจากสถานการณ์โควิด-19 ในต่างประเทศที่มีแนวโน้มยืดเยื้อ ในส่วนการส่งออกสินค้ามีแนวโน้มหดตัวอยู่ที่ร้อยละ 8.2 โดยการส่งออกไปอาเซียนและตะวันออกกลางยังอยู่ในระดับต่ำตามแนวโน้มเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า ขณะที่ การส่งออกในกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลักและจีนเริ่มทยอยฟื้นตัว

1.2.4 เศรษฐกิจไทยปี 2564 มีแนวโน้มขยายตัวร้อยละ 3.6 โดยคาดว่าจะการส่งออกจะกลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 4.5 ขณะที่การส่งออกบริการมีแนวโน้มฟื้นตัวช้าเนื่องจากคาดว่าจะเปิดรับนักท่องเที่ยวได้จำกัด (จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ 9 ล้าน

คน) ด้านอุปสงค์ในประเทศการใช้จ่ายภาครัฐยังคงเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ ในส่วนการบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มทยอยฟื้นตัวแต่ยังมีปัจจัยฉุดรั้งจากหนี้ครัวเรือนสูง รวมถึงรายได้ครัวเรือนที่ประปรายและไม่แน่นอนสูง โดยมีสาเหตุมาจากปริมาณผู้ว่างงานและผู้เสมือนว่างงานที่ทำงานน้อยกว่า 4 ชั่วโมงต่อวัน อยู่ในระดับสูง และผู้มีงานทำมีรายได้ลดลงจากค่าจ้างและค่าล่วงเวลาที่ลดลง

1.2.5 ประมาณการดุลบัญชีเดินสะพัดในปี 2563 และ 2564
เกินดุล 14.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐและ 14.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ โดยเกินดุลลดลงจากการประมาณการครั้งก่อนเนื่องจากดุลบริการขาดดุลมากขึ้นตามรายรับนักท่องเที่ยวที่ลดลงมากเป็นสำคัญ

1.2.6 ประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปในปี 2563 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีแนวโน้มสูงกว่าที่ประเมินไว้ ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันดิบที่ทยอยปรับสูงขึ้นตามปริมาณความต้องการใช้น้ำมันที่สูงขึ้นและราคากลุ่มอาหารที่ปรับสูงขึ้นจากปัจจัยด้านอุปทาน ประกอบกับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ปรับเพิ่มขึ้นเนื่องจากมาตรการลดค่าสาธารณูปโภคมีผลน้อยกว่าที่คาดการณ์ โดย กนง. ได้ปรับประมาณการอัตราเงินเฟ้อทั่วไปให้ติดลบน้อยลงมาอยู่ที่ติดลบร้อยละ 0.9 ในปี 2563 และกลับมาเป็นบวกใกล้เคียงกับขอบล่างของกรอบเป้าหมายที่ร้อยละ 1.0 ในปี 2564 ส่วนประมาณการอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในปี 2563 และ 2564 อยู่ที่ร้อยละ 0.3 และ 0.2 ตามลำดับ

1.3 เสถียรภาพระบบการเงินไทยยังมีความเสี่ยงสูงตามภาวะเศรษฐกิจที่หดตัวมากในปีนี้จากการระบาดของโควิด-19 ส่งผลให้ฐานะทางการเงินของทั้งภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจเปราะบางและมีความเสี่ยงผิวน้ำชำระหนี้ อย่างไรก็ตาม มาตรการด้านการเงินและสินเชื่อเชิงรุกของภาครัฐที่ได้ดำเนินการไป รวมถึงมาตรการเพิ่มเติมที่ตรงจุดมากขึ้น เช่น โครงการ DR BIZ การเงินร่วมใจธุรกิจไทยมั่นคง และมาตรการการปรับโครงสร้างหนี้ลูกหนี้รายย่อยโดยรวมนี้ จะช่วยบรรเทาความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

2. การดำเนินนโยบายการเงินในช่วงไตรมาสที่ 3 ปี 2563 ในการประชุม กนง. เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2563 และวันที่ 23 กันยายน 2563 ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0.50 ต่อปี โดยเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้ กนง. เห็นว่านโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเป็นมาตั้งแต่ต้นปี มาตรการการคลังของรัฐบาล มาตรการการเงินและสินเชื่อที่ออกมาเพิ่มเติม ได้ช่วยบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นและสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้หลังการระบาดคลี่คลาย อย่างไรก็ตาม กนง. เห็นว่า **การฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี** ถึงจะกลับเข้าสู่ระดับก่อนการแพร่ระบาดของโควิด-19 และเผชิญกับความไม่แน่นอนสูง นอกจากนี้ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจมีแนวโน้มที่แตกต่างกันมากระหว่างภาคเศรษฐกิจและผู้ประกอบการแต่ละกลุ่ม **ภาครัฐจึงควรใช้มาตรการที่ตรงจุด ทันการณ์ และเอื้อให้เกิดการปรับตัวอย่างเหมาะสม** รวมทั้งบูรณาการมาตรการให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกันมากขึ้น ทั้งนี้ นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายเป็นมาต่อเนื่องจะช่วยสนับสนุนนโยบายการคลังผ่านต้นทุนการกู้ยืมในตลาดการเงินที่อยู่ในระดับต่ำภายใต้สภาพคล่องในตลาดการเงินที่มีอยู่สูง